

3159
27-10-2016

508

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde tutulanlara yönelik hak ihlali iddiaları 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin ardından en üst seviyeye ulaşmıştır. Hemen hemen tüm cezaevlerinden başta işkence olmak üzere, özel hayatın gizliliği, haberleşme hakkı gibi pek çok konuda şikâyet gelmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Alanya L Tipi Kadın Cezaevi'nde tutulan siyasi tutsakları darp ettikleri öne sürülen infaz koruma memurlarının, kadınlara "Sizi de Şırnak gibi yakarız" tehdidinde bulundukları bildirildi. Söz konusu cezaevinde tutuklu bulunan DBP Parti Meclisi Üyesi Suzan Paçal ile Şükran Aydın'ın aileleri, yakınlarının infaz koruma memurlarının şiddetine maruz kalıp, tehdit edildiğini ayrıca koğuşların mahrem alanlarına kamera yerleştirilmek istendiğini aktardı.

Öte yandan tedavilerinin mutlaka hastane koşullarında yapılması gereken mahpusların hak arama yöntemi olarak sağlıklarını tehlikeye atmak pahasına açlık grevi eylemi yaptıkları bilinmektedir.

İki eli de olmayan ve Adli Tıp Kurumu'nun 3 kez "cezaevinde kalmaz" yönünde rapor verdiği Ergin Aktaş gibi ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturacağı" gerekçesiyle alıkonulmaya devam edilmesi adeta fiili idam cezasıdır.

Anımsanmalıdır ki, 5 Mart 2013 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Gülay Çetin/Türkiye kararı ile ağır hastalığı olan tutukluların korunmasına yönelik mevcut düzenlemelerin yeterince açık, öngörülebilir ve etkili olmadığını hüküm altına almış; Adli Tıp Kurumu'nun tutuklu ve hükümlüleri heyet raporlarına rağmen muayene etmesi, dahası geç

muayene etmesi eleştirilmiş ve Türkiye işkence yasağını ihlal ettiği için mahkûm edilmişti. Aynı kararda, yargıçların tüm insani önlemlerle yetkili kılınması öngörülmüştü.

Keza mahpuslara işkence ve kötü muamele uygulamalarından da Türkiye defalarca AIHM'de tazminat ödemeye mahkûm olmuştur. Kaldı ki, maddi tazminata gerek kalmaksızın bireyin işkence görmeme hakkı en temel haklardandır.

Cezaevlerinde bu gelişmeler yaşanırken geçtiğimiz günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nda hak ihlalleri ve işkencelerle ilgili iddiaları yanıtlayan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Enis Yavuz Yıldırım "bu kurumlarda elbette münferit olarak bir takım olumsuzlukların yaşanma ihtimali her zaman vardır" demiştir.

Devlet görevlilerinin işkenceyi engellemesi beklenirken Genel Müdürün bu açıklaması ve Adalet Bakanı'nın işkence iddiaları yalandır ifadesini kullanması işkencecileri koruyan ve işkence uygulamalarının devam edeceğini gösteren bir mesaj niteliği taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) 2015 yılında ve 2016 yılının ilk 9 ayında cezaevlerinde yaşamını yitiren mahpus sayısı kaçtır ve ölüm nedenleri nedir?
- 2) Alanya L Tipi Cezaevi'ndeki mahpusların ölümle tehdit edilmesi iddiası doğru mudur. soruşturma başlatılmış mıdır?
- 3) Alanya L Tipi Cezaevi'ndeki mahpusların banyo gibi mahrem alanlarına kamera yerleştirilmek istendiği iddiası doğru mudur?
- 4) Bakanlığınız bünyesinde, personelinize yönelik işkence iddialarının araştırılması anlamında temel BM yönergesi olan İstanbul Protokolü'nün eğitimini vermeyi düşünüyor musunuz?
- 5) Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" yönünde görüş bildirdiği fakat tahliye talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır, ret gerekçeleri nelerdir?
- 6) 2002 yılından bu yana cezaevlerinde işkence ve kötü muamele suçlarına karıştığı gerekçesiyle kaç infaz koruma memuru hakkında adli ya da idari soruşturma başlatılmıştır? Sonuçları nedir?